

תוכן עניינים

1	פתח דבר
3	שער א': כללי
3	פרק א': מבוא
3	1. כללי
3	2. דברי הסבר ליישום התקנות החדשות
3	3. ההליך המשפטי וכללי הדיון בעין תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-
69	2018
69	פרק ב': טבלאות - מועדים בהליך ומספר עמודים של המסמך המוגש על-
71	ידי בעל דין
71	1. מבוא
71	2. מספר העמודים של המסמך המוגש על-ידי בעל דין
71	2.1 כתב תביעה/כתב הגנה - בית-משפט השלום/בית-המשפט המחוזי - מספר עמודים
71	2.2 כתב תשובה לכתב הגנה (בית-משפט שלום/מחוזי) - מספר עמודים
71	2.3 הגשת בקשה ותגובה לבקשה - מספר עמודים
72	2.4 שאלונים - מספר השאלות
72	2.5 הגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - מספר עמודים
72	2.6 תשובה בכתב לערעור - מספר עמודים
73	2.7 השלמה לסיכומים בכתב - מספר עמודים
73	2.8 בקשה לאישור תביעה כתביעה ייצוגית - מספר עמודים
75	3. מועדים בהליך
75	3.1 המועד להגשת כתב הגנה וכתב תשובה
75	3.2 שאלון בתובענה שעניינה נזק גוף - תצהיר מענה מטעם התובע
75	3.3 המועד להגשת תביעה שכנגד
75	3.4 הודעה לצד שלישי
75	3.5 המועד להעלאת טענות חוסר סמכות, תניית שיפוט זר או פרום בלתי-נאות
76	3.6 אי-קבלת מסמך - תיקון הפגם על-ידי בעל דין
76	3.7 הרואה את עצמו נפגע מהנחיה, הודעה או כל פעולה אחרת של מזכיר משפטי לרבות אי-קבלתו של מסמך
76	3.8 המועד לדיון מקדמי בין בעלי הדין
76	3.9 המועד לדיווח של בעלי הדין לבית-המשפט באשר לדיון המקדמי שביצעו
76	3.10 פגישת מהו"ת

77	3.11 תיקון כתב טענות ותשובה לכתב טענות מתוקן
77	3.12 הגשת בקשה בכתב והתשובה לה
79	3.13 המועד למשלוח שאלון והתשובה לשאלון
79	3.14 המועד לגילוי מסמכים והעיון בהם לרבות הבקשת בקשה בעניין הליך גילוי ועיון ומענה לשאלון
79	3.15 המועד לקיום קדם משפט
80	3.16 המועד להגשת רשימת עדים לקראת קדם המשפט
80	3.17 דרך סיכום טענות
80	3.18 הוראות ומועדים מיוחדים - מסלול דיון מהיר
81	3.19 המועד להזמנת עדים
81	3.20 מומחים מטעם בעלי הדין לרבות הגשת בקשה לפטור בעל דין מצירוף חוות-דעת או לדחות מועד הגשתה
81	3.21 חוות-דעת מומחה מטעם בית-המשפט ומשלוח שאלות הבהרה
81	3.22 צו עיקול על נכסי המשיב שבידי מחזיק - הודעת מחזיק ומחזיק שלא הודה
82	3.23 כינוס נכסים זמני - מתן דין וחשבון הכונס וזכויות מחזיק וצד שלישי
83	3.24 המועד להגשת בקשה לביטול החלטה לפי צד אחד
84	3.25 הגשת סעד בעת מתן פסק-דין או בתכוף אליו
84	3.26 המועד להגשת תשובה לבקשה למתן פסיקתה
84	3.27 המועד להגשת ערעור וכן תשובה בכתב לערעור
84	3.28 המועד להגשת בקשה לפסלות שופט
85	3.29 המועד להגשת בקשה לשינוי מועד דיון
85	3.30 מניין הימים - פגרות
85	3.31 תחולה, הוראות מעבר ותחילה
87	פרק ג': הגדרת המונח ליטיגציה
89	פרק ד': דמותו של הליטיגטור ואיפיוניו
91	פרק ה': ענפיה של הליטיגציה
93	שער ב': התקשרות עם הלקוח וקביעת תנאי התקשרות
93	פרק א': מבוא
95	פרק ב': קבלת מידע ראשוני מן הלקוח
99	פרק ג': ניתוח כללי של הסיכונים והסיכויים
99	1. כללי
100	2. אחריותו של עורך-הדין
102	3. אי-זימון הלקוח לחקירה על תצהירו - כמהלך טקטי - לטענת עורך-הדין
103	4. לסיכום
105	פרק ד': הסכם שכר-הטרחה

105.....	1. כללי
106.....	2. על חשיבותו של הסכם בכתב בין עורך-הדין ללקוחו
106.....	2.1 כללי
107.....	2.2 "עורכי-הדין (וגם הלקוחות), היזהרו באי-הסכמיכם"
	3. החובה והאחריות לעריכת הסכם שכר-טרחה בכתב מונחת לפתחו של עורך-הדין
111.....	3.1 כללי
111.....	3.2 האחריות לעריכת הסכם שכר-טרחה מוטלת, בראש ובראשונה, על שכמו של עורך-הדין, ומחדלו בעניין זה אף כי אינו שולל ממנו את עצם הזכאות לשכר ראוי, הרי עשוי הוא לבוא בחשבון גובה השכר
111.....	3.3 משנמנע עורך-הדין מעריכת הסכם שכר-טרחה בכתב יש לזקוף כל עמימות או אי-בהירות בעניין הסכם שכר-הטרחה - לחובתו של עורך-הדין
113.....	3.4 החובה להסדיר מראש את נושא שכר-הטרחה מוטלת על עורך-הדין ולא על הלקוח וראוי שהסדר כזה יועלה על הכתב
113.....	3.5 נטל הראיה וההוכחה לקיומן של הסכמות בין הצדדים מוטל על שכמו של עורך-הדין, ומשלא השכיל לנסח הסכם שכר-טרחה סדור כדבעי - ייזקף עניין זה לחובתו
117.....	3.6 תביעות בגין שכר-טרחת עורך-דין נגד לקוח
135.....	3.6.1 תביעת שכר-טרחה - ייעוץ מקצועי וייצוג משפטי בתיקים שהתנהלו בבתי-משפט ובמסגרת הוצאה לפועל. הנתבע חתם על הסכם שכר-טרחה
136.....	3.6.2 ייצוג בפני המוסד לביטוח לאומי
137.....	3.6.3 תביעה על בסיס הצלחה
137.....	3.6.4 התובע טוען כי השקיע ימים אינטנסיביים מאוד בטיפול בעניינו של הנתבע, אשר כללו שיחות טלפון, התכתבויות, בניית אסטרטגיה, ליווי צמוד של הנתבע וזמינות בוואטסאפ ופעילות ללא הפסקה מבוקר ועד השעות הקטנות של הלילה על-מנת להביא עבור הנתבע תוצאה מיידית
138.....	3.6.5 תביעה לתשלום שכר-טרחת עורך-דין ופיצויים בסך של 34,570
139.....	ש"ח נגד חברת ביטוח
140.....	3.6.6 תביעה על-פי הסכם ותיעוד שעות עבודה
141.....	3.6.7 תביעת שכר-טרחה במספר הליכים
141.....	3.6.8 תובענה כספית לתשלום שכ"ט עו"ד בהתאם לשלושה הסכמי שכ"ט שנחתמו בין הצדדים
142.....	3.6.9 תביעה בגין שכר-טרחה ראוי שהוא זכאי לקבל לטענתו עבור עבודה משפטית שביצע לטובת הנתבעת

3.6.10 תביעתם של התובעים - עו"ד וחברת עורכי-דין - אשר במקור כללה סעד כספי בסך 125,000 ש"ח וכן סעד הצהרתי וסעד למתן חשבונות	143
3.6.11 תביעת שכר-טרחה ופסק-דין מורחב בעקבות התנהלות הצדדים	144
3.6.12 התובע, עורך-דין במקצועו, טוען כי הנתבע לא שילם לו את מלוא שכר-הטרחה המגיע לו, זאת עבור ייצוג בהליך משפטי בבית-משפט השלום בעכו, ובהתאם להסכם שכר-טרחה עליו חתמו השניים	145
3.6.13 תביעה לתשלום שכר-טרחתם לפי הסכם שכר-טרחה חתום על-ידי הנתבעת לפיו התובעים הסכימו לייצג את הנתבעת בתיק ירושה וגביית זכויות תמורת סכום בשיעור 15% בתוספת מע"מ מכל סכום שייגבה או יתקבל לידי הנתבעת	145
3.6.14 לאחר שהנתבע לא היה מרוצה מבא כוחו הקודם, הוא חתם ביום 06.10.13 על הסכם שכר-טרחה עם התובע 1, אשר באותה עת שיתף פעולה עם משרד התובעת 2. לפי ההסכם, סוכם כי התובע ייצג את הנתבע בהמרצת הפתיחה וגם בכל ערעור שיוגש על פסק-הדין שיינתן בו	147
3.6.15 קידום תכנית לבניית מגדל מגורים - שכר-טרחה	149
3.6.16 תביעה בדרישת התובע לקבלת שכר-טרחה לאחר שייצוג התובעים על ידו הוחלף באחר	150
3.6.17 תביעה בגין שירותים בליווי הפרוייקט	150
3.6.18 מחלוקת שהתגלעה בנוגע לתשלום יתרת שכר-טרחה אשר דורש משרד עו"ד קלמנסון מקופת הנאמנים, בגין שירותים משפטיים שונים שסיפק לחברה בזיקה להליכים אשר במרכזם ארבעה פרוייקטים שביצעה החברה בשעתו עבור מזמינים שונים	151
3.6.19 שכר-טרחה על בסיס הצלחה	152
3.6.20 התובע 1 הינו תאגיד הפועל כמשרד עורכי-דין. התובעים 2 ו-3 הם עורכי-דין הפועלים במסגרת המשרד. בתאריך 08.11.12 הנתבע שכר את שירותי התובעים לשם ייצוגו כנתבע בהליך משפטי בבית-המשפט לענייני משפחה בירושלים	153
3.6.21 תביעה כספית ע"ס 128,250 ש"ח, וכן תביעה שכנגד ע"ס 54,300 ש"ח	154
3.6.22 התובעת, עורכת-דין במקצועה, הגישה תביעה כספית, במסגרתה עתרה להורות לנתבע לשלם לה סך 405,598 ש"ח עבור שירותים משפטיים בהליכים שונים. התביעה כוללת גם סעד הצהרתי, הנוגע לשכר-הטרחה העתידי המגיע לה	156

3.6.23 הטענה שעו"ד וייל ז"ל מחזיק ברשותו 470,000 ש"ח שימשה את המבקש במהלך השנים בהליכים נוספים שהתקיימו בין הצדדים. בית-משפט השלום סבר כי עובדה זו מטילה על המבקש "השתק שיפוטי". אף אם הייתי מקבל את טענת המבקש שעו"ד וייל ז"ל טעה, עדיין יש לשאול מי צריך "לספוג" את הטעות הזו: האם המשיב שהסתמך על הצהרתו של עו"ד וייל, או שעו"ד וייל ועזבונו? על פני הדברים, אין כל בטחון שבנסיבות העניין שורת הצדק מחייבת להטיל על המשיב לשאת במחיר הטעות, גם אם היתה 157

3.6.24 הסכם שכר-הטרח, ככל חוזה, יפורש על-פי לשונו ותכליתו. יחד-עם-זאת, כפי שנפסק, הסכם שכר-טרח עורך-דין "צריך שיהא ברור וחד-משמעי ככל הניתן" 157

3.6.25 תביעה לשכר-טרח ראוי - שיהוי בהגשת התביעה והתנהלותו של התובע עובר להגשתה 157

3.6.26 הפסיקה נתנה את דעתה לא אחת על הקושי בתביעת שכר-טרח של עורך-דין, שעה שהאחרון לא גיבה את ההסכמות מול הלקוח בהסכם כתוב. היעדרו של ההסכם נזקף לחובתו של עורך-הדין 158

3.6.27 כאשר בחר לקוח להפסיק שירות משפטי מעורך-דין, מסיבות ענייניות, לא ניתן יהיה לכפות עליו לשלם לו פיצויי ציפיה, בדמות שכר-הטרח שהיה מגיע לו אם לא היתה מופסקת ההתקשרות 158

3.6.28 בין הצדדים יש הסכם שכר-טרח שלא בוטל. בהסכם שכר-הטרח הצדדים קבעו כי בגין השירות המשפטי שנתן התובע, שעיקרו העברת ההסכם מסאן פאוור לשיכון ובינוי, יקבל התובע שכר-טרח בשיעור של 5,000 ש"ח בתוספת מע"מ וכך נעשה. כפי שפורט. התובע לא הוכיח פעולות נוספות כלשהן בגינן הוא זכאי לשכר-טרח ראוי ודין טענתו זו להידחות 158

3.6.29 יחסי הייצוג הוסדרו בהסכם לשכר-טרח. בהסכם זה, שנקשר בכתב, התחייב כל אחד מן היורשים לשלם לתובע שכר-טרח לפי הצלחה, היינו, באחוזים מכל פיצוי, שייפסק לנתבעת ולאחיה בקשר לאיזה מן הנושאים שבהם טיפל התובע 159

3.6.30 בית-המשפט לא מצא כי הפעולות המתוכננות של התובע למימוש פסק-הדין שניתן היו חסרות תוחלת מעיקרן או כי התרשל התרשלות רבתית במסלול שבחר לביצועו של פסק-הדין, שעל בסיסו הסכימו הצדדים להסכם שכר-הטרח 159

3.6.31 תביעה לסכום קצוב שהחלה בהוצאה לפועל לתשלום שכר-טרח התובעת בגין ייצוג הנתבעת בהליכים משפטיים שקיבלה ממנה עבור ייצוגה בתביעת מזונות ומדור ובתביעת משמורת והסדרי ראייה 160

3.6.32 פרשנות הסכם שכר-הטרחה - האם ההתקשרות הינה דו-שלבית או שמא מדובר בשני שירותים נפרדים? 161.....	161
3.7 תביעת לקוח להשבת כספים 162.....	162
3.7.1 כספים שהתקבלו ולא הועברו 162.....	162
3.7.2 השבת שכר-טרחה שנגבה מהאם המנוחה 163.....	163
3.7.3 תביעת השבה והפקדת ערובה להוצאות 164.....	164
3.7.4 לא נערכה כל פניה למשרד הביטחון וכי אין בנמצא אינדיקציות על פתיחת תיק 165.....	165
3.7.5 השבת שכר-טרחה ששילם לעו"ד דוידוביץ עבור מתן שירות משפטי בתיק פלילי שהיה נגדו, ואילו עיקר תביעתה, תשלום היתרה של שכר-הטרחה בגין השירות המשפטי בתיק הפלילי, ובנוסף שירותים נוספים שנתנה לו ולחברות בשליטתו בתיקים אחרים 166.....	166
3.7.6 השגת הסכם פשרה 168.....	168
3.7.7 סיום חלק מהטיפולים המשפטיים 169.....	169
3.7.8 הנתבעים חבים כלפיהם מכח עשיית עושר ולא במשפט וכי הפרו את הסכם ההתקשרות הפרה יסודית. התביעה הינה להשבת הכספים ששולמו וכן לנזק שאינו ממוני 170.....	170
3.7.9 סעיף שנכלל בהסכם שכר-הטרחה, לפיו בכל מקרה יחוייב הלקוח בתשלום מלוא שכר-הטרחה - אינו תקף, הוא עומד בניגוד לפסיקה של בית-המשפט העליון, מהווה עושק, בטל מחמת היותו נוגד את תקנת הציבור, ומכל מקום, עמידת עורך-הדין על קיומו מהווה התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת-הדין, ופעולה בחוסר תום-לב 171.....	171
3.7.10 תביעה כספית בסכום של 6,500 ש"ח בגין החזר שכר-טרחה 172.....	172
3.7.11 התביעה העיקרית הוגשה על-ידי התובעים כנגד הנתבע ועניינה דרישה להחזר תשלומי שכר-טרחה ששולמו לו (זאת בעקבות סיום ההתקשרות בין הצדדים) 173.....	173
3.7.12 תביעה על סכום של 33,900 ש"ח, להשבת סכומים ששילם התובע לנתבע, כשכר-טרחת עורך-דין, לפי הסכם ביניהם לייצוג משפטי בבית-המשפט לענייני משפחה 174.....	174
3.7.13 תביעה להשבת שכר-טרחה - הנתבעת זכאית לחלק הארי של שכר-הטרחה המוסכם אך עליה להשיב לתובעת סכום כולל אשר ישקף את היקף העבודה שלא בוצעה ואשר נחסכה מהנתבעת 175.....	175
3.7.14 במסגרת תביעתו טען התובע, כי הנתבעת לא ביצעה את אשר סוכם עימה וכי הנתבעת לא הופיעה לדיונים שנקבעו בעניינו ובשל כך הוא נאלץ לשכור את שירותיו של עו"ד אחר לו הוא שילם סך של 17,550 ש"ח 176.....	176

3.7.15	תביעה להשבה - האם הדרישה לתוספת שכר-טרחה עולה בקנה אחד עם הוראות ההסכם? - התביעה נדחתה	178
3.7.16	תביעה להשבת שכר-הטרחה ששולם לנתבעת	180
3.7.17	עילת התביעה הכספית כי "רשלנותו של הנתבע העולה גם כדי הפרת ההסכם עם התובע למתן שירות אמין אחראי ומייד ונהנזקים הכספיים אשר נגרמו לו בשל כך" - בהסתמך על הרשלנות הנתבעת והפרת הסכם שכר-הטרחה לשיטת התובע, תובע הוא את "החזר שכר-הטרחה שנגבה בפועל על-ידי הנתבע - בסך של 57,000 ש"ח" - התביעה נדחתה תוך חיוב בהוצאות גבוהות	182
4.	הסכם שכר-טרחה מותנה	183
4.1	מהותו של "הסכם מותנה"	183
4.2	הסכם תלוי תוצאה - עילתה של הפסקת ההתקשרות על-ידי הלקוח, בעיתוי ובאופן בו הסתיימו היחסים המשפטיים ותום-הלב	184
4.3	סירוב להגשת עתירה יש ותחייב בכל זאת תשלום שכר-הטרחה או חלקו משנקבע שכר-טרחתו של התובע באחוזים מתוך התוצאה הסופית, יכול וצריך היה הנתבע לצפות, כי סירובו להגיש את העתירה לבג"צ, לאחר שכבר הוכנה, תסב לתובע נזק ותשלול ממנו, את אפשרות קבלתו של שכר-הטרחה הנגזר ממנה - התביעה התקבלה בחלקה	187
4.4	שכר-טרחה מותנה ופטירת עורך-הדין שטיפל בתביעה	188
4.5	שכר מותנה בגובה של 25% מכספים שיתקבלו - דחיית התביעה	189
5.	חשיבות הגדרת מהות הטיפול בניסוח הסכם שכר-הטרחה	190
6.	הוראות הדין החולשות על קביעת שכר-הטרחה על-פי חוק לשכת עורכי-הדין והתקנות	192
6.1	כללי	192
6.2	סעיפים 81 עד 89 לחוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961	193
6.3	כללי לשכת עורכי-הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986	194
6.4	כללי לשכת עורכי-הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש"ס-2000	197
6.5	כללי לשכת עורכי-הדין (תעריף מקסימלי לשכר-טרחה בטיפול בתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים), התשל"ז-1977	198
6.6	כללי לשכת עורכי-הדין (תעריף מקסימלי בפעולות לרישום דירות מגורים), התשל"ז-1977	199
6.7	כללי לשכת עורכי-הדין (ייצוג בעסקאות בדירות), התשל"ז-1977	199
6.8	תקנות לשכת עורכי-הדין (קביעת סוגי שירותים ברישום דירות שבעדם ייקבע תעריף מקסימלי), התשל"ז-1977	200

6.9 כללי לשכת עורכי-הדין (ייצוג בעסקאות בדירות), התשל"ז-1977.....	201
6.10 תקנות הסניגוריה הציבורית (שכר-טרחה לסניגורים הציבוריים), התשנ"ו-1996.....	202
7. פרשנות כללי לשכת עורכי-הדין (התעריף המינימאלי המומלץ).....	206
8. חיסיון הסכם שכר-טרחה.....	210
8.1 חיסיון עורך-דין-לקוח - כללי.....	210
8.2 עקרונות יסוד בסוגיית חיסיון עורך-הדין.....	211
8.3 חיסיון הסכמי שכר-טרחה ומסמכים הקשורים לשכר-הטרחה.....	216
8.3.1 חשבוניות אינן חוסות תחת חיסיון עורך-דין-לקוח.....	216
8.3.2 היעדר קשר ל"נשוא השירות" - אין תחולה לחיסיון.....	216
8.3.3 שימוש במסמכים להגנתו של עורך-הדין אינו תחת עול החיסיון.....	219
שער ג': איסוף החומר הדרוש להכנת המסמכים השונים וניהולו	
של ההליך.....	221
פרק א': כללי.....	221
פרק ב': מהות החומר.....	223
פרק ג': תיק הלקוח.....	225
שער ד': הכרת הדין, ההלכה הפסוקה והחומר הקשור	
לתיק.....	227
פרק א': הכרת הדין וההלכה הפסוקה.....	227
פרק ב': הכרת החומר.....	231
שער ה': קביעת האסטרטגיה והטקטיקה בניהול של	
התיק.....	233
פרק א': כללי.....	233
פרק ב': אסטרטגיה משפטית.....	235
פרק ג': טקטיקה משפטית.....	239
פרק ד': מהם מהלכים טקטיים.....	241
1. כללי.....	241
2. חריגה מסדר הבאת הראיות כמהלך טקטי.....	242
3. חזרה מהודיה במשפט הפלילי - אמיתית או מהלך טקטי.....	242
4. הסכם פשרה שאיננו חושף את שיקולי הפשרה ודרכי חישוב - מהלך טקטי המתקבל.....	243
5. הגשת בקשה לפסלות ועיכוב הדיון כמהלך טקטי.....	244
6. הגשת תביעה שכנגד כתביעה טקטית.....	245
7. סירוב לנהל בוררות איננו בבחינת מהלך טקטי פסול בהכרח.....	245
8. הגשת בקשה להגשת מסמך חסוי כמהלך טקטי.....	245

9.	טענה לנוזק ראייתי כמהלך טקטי לא ראוי	246
10.	הגשת בקשה לסעד זמני איננה בהכרח צעד טקטי	247
11.	בקשה להמצאת מסמכים על-פי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשל"ב-1982	247
12.	שתיקה כמהלך טקטי	248
13.	התנגדות להגשת ראיות כמהלך טקטי	248
14.	חירות מוגבלת לנהוג בטקטיקה דיונית - בית-משפט לענייני משפחה	248
15.	ניהול ההליך ב"קלפים גלויים"	249
251	שער ו': ניסוח כתבי הטענות	
251	פרק א': כללי	
1.	כללי	251
2.	ההליך המשפטי וכללי הדיון בעין תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	251
259	פרק ב': על האבחנה בין ניסוח כתב טענות לניסוח תצהיר	
261	פרק ג': חשיבות פירוט העובדות	
273	פרק ד': כתב הגנה	
1.	כללי	273
2.	הדין הישן	274
277	פרק ה': כתב תשובה	
פרק ו': ניסוח כתבי טענות בעין תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018		
1.	מבוא	281
2.	כתבי טענות - תקנות 9 עד 33 לתקסד"א, התשע"ט-2018	286
295	פרק ז': תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	
1.	כללי	295
2.	בקשות - תקנות 49-52 לתקסד"א החדשות (תשע"ט)	295
2.1	הדין	295
2.2	דברי הסבר	297
3.	הדיון - תקנות 64-77 לתקסד"א החדשות (תשע"ט)	300
3.1	הדין	300
3.2	דברי הסבר	303
3.3	סדר הטיעון - תקנה 66 לתקסד"א החדשות - הלכה למעשה	307
3.3.1	כללי	307
3.3.2	ראיות נוספות	307
3.3.3	הבאת ראיות הזמה	309
3.3.4	על בעל דין להגיש את ראיותיו במאוחד ובמועד	310

3.3.5	מהם המבחנים החלים כדי לאפשר הגשת ראיות בשלב מאוחר?	310
3.4	דרך הבאת הראיות - תקנה 67 לתקנות - הלכה ומעשה	311
3.4.1	שיקולים אותם ישקול בית-המשפט בבואו להחליט באם העדויות תושמענה בעל-פה או בדרך של תצהירים	311
3.4.2	מכוח תקנה 67 לתקסד"א החדשות הערכאה המבררת רשאית לקבוע כי שמיעת ראיות בתיק שמתנהל לפניו, כולה או חלקה, תתנהל בדרך של שמיעת עדויות בעל-פה, וזאת גם אם הצדדים מעדיפים שהעדויות הראשיות תוגשנה באמצעות תצהיר	311
3.5	התנגדות לשאלות - תקנה 68 לתקנות	312
3.5.1	סדר חקירת העדים	312
3.5.2	ההתנגדות לשאלה שהוצגה לעד במהלך חקירת העדים	312
3.5.3	התנגדות להשארת סעיפים בתצהירים מחמת הרחבת חזית	312
3.5.4	נסיבות בהן סביר שבית-משפט ידחה את הכרעתו בהתנגדות למתן פסק-הדין	312
3.6	סמכות בית-המשפט בחקירה - תקנה 69 לתקנות	312
3.6.1	כללי	312
3.6.2	התערבות של בית-המשפט בהליך המשפטי	313
3.6.3	זימון עד שכבר העיד	314
3.6.4	סמכותו של בית-המשפט להעיד אדם הנוכח בבית-המשפט	314
3.6.5	במסגרת סמכותו יכול בית-המשפט להוציא צו איכון של מכשיר האיפון	315
3.6.6	זימון צד זר	315
3.7	הגשת העתק מסמך - תקנה 70 לתקנות	315
3.7.1	כללי	315
3.7.2	יישום הלכות ישנות	316
3.8	הצגת ראיות במדיה אלקטרונית - תקנה 71 לתקנות	316
3.9	עדות בהיוועדות חזותית - תקנה 72 לתקנות	316
3.9.1	כללי	316
3.9.2	התנאים הפיזיים שיאפשרו היוועדות כני"ל	316
3.10	עדות מוקדמת - תקנה 73 לתקנות	317
3.10.1	כללי	317
3.10.2	ניתן להשמיע עדות בפני המתמחה של השופט הדן בתיק	318
3.10.3	אימתי תיענה בקשה הנסמכת על תקנה 73 לתקנות החדשות (תקנה 171 לתקנות הישנות)?	318
319	פרק ח': סיכום	

שער ז': הליכי הביניים	321
פרק א': כללי	321
פרק ב': בקשה בכתב	323
1. כללי	323
2. בקשות ורשימת בקשות - תקנות 49 עד 55 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	326
3. השינויים בתקנות החדשות (תשע"ט) למול התקנות הישנות (תשמ"ד)	329
פרק ג': סדרי הדין בבקשה למתן סעד זמני או בקשה לביטול או שינוי	331
1. הדין	331
2. דברי הסבר שפורסמו על-ידי משרד המשפטים	334
3. הבקשה לסעד זמני והדיון בה	336
3.1 הבקשה - דרישות מהותיות	336
3.2 היקף הפירוט הנדרש בבקשה	336
3.3 התצהיר	337
4. חקירת המצהיר	339
4.1 כללי	339
4.2 אי-הופעת המצהיר לחקירה	339
4.3 הימנעות בעל דין עצמו מחקירת המצהיר	339
4.4 היעדר חקירת המצהיר עקב שיקול-דעת בית-המשפט	339
פרק ד': סיכום	341
שער ח': ההליך המשפטי - חקירת הצדדים, העדים - חקירה ראשית, נגדית וחוזרת	343
פרק א': מבוא	343
פרק ב': מהימנות העדים	349
פרק ג': חקירה ראשית	351
1. כללי	351
2. אין להציג לעד שאלות מדריכות	352
3. ריענון זיכרון	354
4. אישור מסמך המצוי בפני בית-המשפט	363
5. פגישת עורך-דין-לקוח טרם עדותו של הלקוח בבית-המשפט	364
6. תוקפה של פגישה יזומה בין עדים	369
פרק ד': חקירה נגדית	371
1. כללי	371
2. חקירה בעל-פה על-פי סעיף 17 לפקודת הראיות	372
3. חקירת מצהיר	377

3.1 תצהיר - תקנה 178 לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות (תשע"ט).....	377
3.2 חקירת מצהיר - דין ישן - תקנה 522 לתקנות סדר הדין האזרחי הישנות (תשמ"ד).....	378
4. הימנעות מחקירה נגדית.....	385
4.1 המשפט האזרחי - כללי.....	385
4.2 המשפט הפלילי - הימנעות חקירתו הנגדית של נאשם.....	386
4.3 הימנעות מחקירת עדי התביעה על-ידי הנאשם.....	387
4.4 מה דינה של הימנעות מחקירה נגדית בשל חשש לתשובות מזיקות?.....	389
5. חקירה נגדית של מומחים רפואיים ואחרים.....	390
6. ויתור על חקירה נגדית.....	395
7. חקירה נגדית של מומחה מטעם בית-המשפט.....	395
8. חקירה נגדית של מומחה מוסכם.....	396
9. על בית-המשפט להיעתר לבקשת צד להזמין מומחה לחקירה.....	397
10. אין זכות לחקור את המומחה טרם שביקש בכתב מהמומחה (באמצעות בית-המשפט) הבהרות על חוות-דעתו.....	398
11. אין בשאלות ההבהרה שהוצגו למומחה, משום מיצוי או ויתור על זכות החקירה הנגדית.....	398
12. מקרה בו התיר בית-המשפט לממש את הזכות לחקירה נגדית.....	399
13. אין הצדדים צריכים ויכולים להביא ראיות נוספות או לחקור את המומחה בעניין מומחיותו.....	401
14. בית-משפט לא יתערב במסקנותיו של המומחה, אלא אם נראה לו שהמומחה נכשל בשגיאה גסה.....	402
15. הזכות לחקירה נגדית.....	403
16. בעל דין שלא ביקש לצוות על חקירתו של מומחה, לא יישמע בהשגות על אמינות תוכנה של התעודה.....	404
17. שאלות הבהרה למומחה רפואי.....	404
18. גילוי דו"ח חקירה של חוקר פרטי - טרם ביצוע חקירה נגדית.....	405
19. הגשת הודעת עד במסגרת חקירתו הנגדית.....	408
20. חוסר אפשרות חקירה נגדית עקב מותו של עד.....	409
21. היעדר חקירה נגדית של הנאשם.....	412
22. על משמעותה של השתיקה במובנה הרחב - תוצאותיה של השתיקה במשפט.....	430
23. הימנעות הנאשם מעדות חיזוק לראיות התביעה.....	433
24. הימנעות מעדות מחמת מצב רפואי - חיזוק לראיות התביעה.....	436
25. הימנעות מלהעיד - חיזוק לראיות התביעה בפרט לאור קיומן של הקלטות סתר.....	439
פרק ה': חקירה חוזרת.....	443

443	1. כללי
	2. האם ניתן להגיש בשלב החקירה החוזרת "אימרת חוץ בכתב" כראיה?
444	
445	3. תיקון טעות של עד בעדותו תיעשה בדרך של חקירה חוזרת
446	4. הכרזה כעד עויין בשלב החקירה החוזרת
448	5. השפעת אי-חקירה בחקירה חוזרת
448	6. הגשת קלטת בחקירה חוזרת
451	7. הגשת מסמכים במסגרת חקירה חוזרת
451	8. הגשת אימרות של עד
453	פרק ו': מחדלים או מעשים בניהול ההליך המשפטי
453	1. הימנעות מהגשת ראיה או הבאת עד
464	2. אי-הבאת עד על-ידי שני הצדדים
467	פרק ז': הימנעות נאשם מלהעיד
473	שער ט': סיכומים
473	פרק א': כללי
	פרק ב': עקרונות יסוד שקובעו בהלכה הפסוקה יפים גם לעת תקנות סדר הדין האזרחי החדשות
475	